

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Viennin askeleet ja apurit

Saara Lönnroth

vientijaosto, mikrobiologinen elintarviketurvallisuus,
elintarviketurvallisuusosasto

Tulevaisuuden ruokasektori
Elintarviketeollisuuden vuosiseminaari

Helsinki 27.11.2019

Ruokavirasto viennin mahdollistajana

- Edistämme elintarvikeketjun tuotteiden vientiä Suomesta EU:n ulkopuolelle **mahdollistamalla uutta** ja **turvaamalla olemassa olevaa** vientiä.
 - ✓ viranomaisyhteistyö kohdemaiden kanssa eläintauti- ja elintarviketurvallisuusasioissa, auditointien isännöinti
 - ✓ akuuttien vientiongelmien ratkaisu
 - ✓ markkinoillepääsytoimet ja vientiselvitykset
 - ✓ vientivalvontajärjestelmät (Kiina, USA, Venäjä)
 - ✓ eläinlääkintötodistusten hallinnointi
- Tarjoamme **tietoa** viennistä ja viennin vaatimuksista.
- **Neuvomme ja koulutamme** yrityksiä ja valvontaviranomaisia.
- **Toimimme yhteistyössä** muiden viennin parissa työskentelevien viranomaisten ja tahojen kanssa suomalaisten yritysten kansainvälistymisen tukena.

Elintarvikeviennin askeleet

- Vienti-idean kypsytys ja perusasioihin perehtyminen
- Viennin suunnittelu ja vientistrategian laatiminen
- Viennin aloittaminen
- Viennin ylläpito ja kasvattaminen

Elintarvikkeiden viejälle on tukea tarjolla – mutta tuki täytyy löytää

- Palveluiden kirjo on laaja: yrityskohtaisesta tuesta aina koko elinkeinoa auttaviin palveluihin, lakisääteisistä toimista hankerahoituksella pyöriviin palveluihin
 - neuvonta, koulutus, työpajat, yritystoiminnan tuki
 - vienninedistämismatkat, yhteiset messutoimet
 - viranomaisneuvottelut, markkinoillepääsyn ja siellä pysymisen mahdollistaminen, vapaakauppasopimukset

Yhteinen tavoitteemme:

yrittäjillä parhaat mahdollisuudet ja edellytykset viedä turvallisia ja laadukkaita elintarvikkeita maailmalle

1. Vienti-idean kypsytytys ja perusasioihin perehtyminen

Vientikelpoisuus lähtee kotimaan toiminnoista

- Varmista, että yrityksesi
 - ✓ noudattaa EU- ja kansallista lainsäädäntöä
 - ✓ on rekisteröity elintarviketoimijaksi Suomessa ja on valvonnan piirissä.
- Yrityksellä on aina vastuu myymiensä elintarvikkeiden turvallisuudesta. Vastuu kattaa myös tilanteet, joissa myymäsi tuotteet eivät kulje kauttasi.
- Rakennamme kaikki osaltamme Suomen mainetta

1. Vienti-idean kypsytyks ja perusasioihin perehtyminen

Alkumetreillä pohdittavaa ja selvittävää

- **Mikä tuote?** Selvitä tuotteesi tullinimike esimerkiksi Fintaric-palvelusta: asiointi.tulli.fi/asiointipalvelu/fintaric/GoodsTree.
- **Minne:** EU:n sisämarkkinoille vai EU:n ulkopuolelle? Tee alustava kohdemaakartoitus!
- Nämä jo määrittelevät avuntarvetta. Esimerkiksi **vientivaatimukset** tulevat kohdemaasta, ja ne vaihtelevat maittain ja tuotteittain.
- Onko meillä **resursseja** panostaa ja sitoutua vientiin?
- Olisiko mahdollista tehdä **yhteistyötä** muiden yritysten kanssa?
- Hyödynnämmekö kaiken saatavilla olevan **avun ja tuen**?

1. Vienti-idean kypsytytys ja perusasioihin perehtyminen

Aloita ottamalla yhteyttä TF-koordinaattoriin

- Yrityksen kehittämiskartoitus
- Kansainvälistymisneuvonta
- Rahoitusmahdollisuuksien läpikäynti
- Business Finlandin palveluihin ohjaus

Lisätietoa: ely-keskus.fi/web/ely/yrityksen-kansainvalistyminen

TEAM FINLAND - KOORDINAATTORIT SUOMESSA

Kansainvälisille markkinoille tähtäävät yritykset saavat neuvontaa oman maakuntansa Team Finland -koordinaattorilta. Koordinaattorit auttavat yrityksiä viemään suunnitelmiaan eteenpäin etsimällä niiden tarpeisiin vastaavia ratkaisuja Team Finland -verkoston laajasta palvelukirjosta.

Koordinaattorit opastavat yrityksen myös oikeiden rahoituslähteiden luokse – niitähän löytyy aina BusinessFinland -rahoituksesta EU-rahoitukseen.

1. Vienti-idean kypsytytys ja perusasioihin perehtyminen

Sisämarkkinakauppa vs. vienti

Vienti muihin EU-maihin on **sisämarkkinakauppaa**

- Yhteinen EU-lainsäädäntö
- Ei tulleja tai rajamuodollisuuksia
- Laillisesti yhden EU-maan markkinoilla oleva tuote saa olla markkinoilla myös muissa EU-maissa sekä pääosin myös Islannissa, Liechtensteinissa, Norjassa ja Sveitsissä.
- Mahdolliset kansalliset lisävaatimukset

Vienti EU:n ulkopuolelle

- EU-lainsäädännön lisäksi on täytettävä kohdemaan vaatimukset
- **Vientivaatimukset eroavat tuotteittain ja maittain**
- Yleissääntönä: eläimistä saatavat elintarvikkeet haasteellisempia kuin kasvipäriset, prosessoimattomat tuotteet haasteellisempia kuin prosessoidut

1. Vienti-idean kypsytyks ja perusasioihin perehtyminen

Tee alustava markkinakartoitus

- Taustatyö! Hae tietoa kohdemaista ja viennistä.
 - Ruokaviraston Kontti-maatietopalvelu: ruokavirasto.fi/vienti/kontti
 - Food from Finlandin koulutukset: foodfromfinland.fi
 - Team Finlandin Market opportunities -palvelu: marketopportunities.fi
 - EU-komission tietolähteet: ec.europa.eu/chafea/agri/ ja madb.europa.eu/madb/
 - USDA:n maaraportit elintarvikeviejille: gain.fas.usda.gov/
 - Muut vientikoulutukset, hankkeiden vientitapahtumat jne.
- Selvitä mahdolliset viennin etuuskohdelut. Apua tähän saat Tullilta: tulli.fi/yrittajasiakkaat/vienti/viennin-etuuskohdelut.
- Tilastot hyötykäyttöön: mihin Suomesta ja muista EU-maista jo viedään?
 - Suomen viennit: uljas.tulli.fi/uljas/, EU-maiden viennit: madb.europa.eu/madb/statistical_form.htm

2. Viennin suunnittelu ja vientistrategian laatiminen

Viennin suunnittelussa kohdemaan vaatimusten selvittäminen on osa markkinakartoitustyötä!

1. Saako tuotettani viedä kohdemaahan?

- vaihtoehdot: maahyväksyntää ei tarvita – maahyväksyntä on saatu – maahyväksyntää ollaan hakemassa – maahyväksyntäprosessi pitäisi aloittaa

2. Pitääkö yritys rekisteröidä ja/tai laitos hyväksyttää kohdemaassa?

- vaihtoehdot: ei pidä – pitää, rekisteröinti/hyväksyntä suoraan kohdemaasta – pitää, rekisteröinti/hyväksyntä Ruokaviraston kautta

3. Mitä vaatimuksia tuotteelleni on?

- esimerkiksi pakkausmerkinnät, sallitut raaka-aineet, uuselintarvikkeet, luomu, tarvittavat todistukset & kohdemaan asiakkaan miettiminen!

➤ Onko vaatimukset mahdollista täyttää?

2. Viennin suunnittelu ja vientistrategian laatiminen

Hyviä tietolähteitä: mistä vaatimuksia voi selvittää?

- Ruokaviraston vientisivut ruokavirasto.fi/vienti ja vientiasiantuntijat (vienti@ruokavirasto.fi)
- Kohdemaan viranomaisten nettisivut
- EU-komission tietokannat ja oppaat:
 - Market Access Database madb.europa.eu/madb/
 - Market Entry Handbooks ec.europa.eu/chafea/agri/
- Muiden maiden ja tahojen vientiohjeet
- Suurlähetystöt ja edustustot
- Luotettava kauppakumppani kohdemaassa

The Food and Beverage Market Entry Handbook:

Japan:

a Practical Guide to the Market in Japan for European Agri-food
Products

The Food and Beverage Market Entry Handbook: Japan [↗](#)

October 28 2016

Japan

Spirits, liqueurs and vermouth, Pork meat (fresh, chilled and frozen), Poultry meat (fresh, chilled and frozen), Vegetables (fresh, chilled and dried), Wine, cider and vinegar, Chocolate and derived products, Cereals, Bovine meat (fresh, chilled and frozen), Dairy products (excl. Cheese), Olive oil, Fruit (fresh or dried), Beer

2. Viennin suunnittelu ja vientistrategian laatiminen

Kun kohdema(t) on valittu, tee suunnitelma markkinoille pääsemiseksi

Kohdemaan markkinakartoitus ja vientistrategian laatiminen. Pitääkö tuotetta muokata kohdemaan asiakasta varten? Huomioi myös vaatimukset: ole ajoissa rekisteröintien ja hyväksyntöjen kanssa! Apuja saa esimerkiksi:

- **Ruokavirasto** neuvoo EU:n ulkopuolisten maiden vientivaatimuksissa. Ruokavirasto toimii kohdemaiden ja yritysten apuna mahdollisissa maa- ja laitoshyväksynnöissä. ruokavirasto.fi/vienti
- **Food from Finland** -ohjelman toimintaan kuuluu erityisesti kuluttajille suunnattujen elintarvikealan ekosysteemien ja elintarvikeinnovaatioiden tukeminen, brändäyksen ja kansainvälisen liiketoiminnan osaamisen kasvattaminen, laaja-alaiseen yhteistyöhön kannustaminen sekä konkreettinen ja tehokas viennin edistäminen valituilla kohdemarkkinoilla. foodfromfinland.fi
- **Business Finland** auttaa suomalaisia yrityksiä maailmalle. Tunnistamme lupaavia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta ja autamme löytämään sopivat kumppanit ja kontaktit. Business Finlandin globaalissa verkostossa työskentelee 140 asiantuntijaa yli 30 maassa. businessfinland.fi
- **Tulli** neuvoo ja kouluttaa muun muassa vienti-ilmoitusten tekemisessä ja vapaakauppasopimusten hyödyntämisessä. tulli.fi/yritysassiakkaat/vienti
- **Finnvera** tarjoaa rahoitusta yritystoiminnan alkuun, kasvuun ja kansainvälistymiseen sekä viennin riskeiltä suojautumiseen. finnvera.fi/
- **Enterprise Europe Network** tarjoaa pk-yrityksille neuvontaa yritysten kansainvälistymiseen, yrityskontaktipörssin ja tietoa EU:n rahoitusmahdollisuuksista. een.fi
- **Konsultti** apuun? Business Finlandin Expert search -palvelusta löytää innovaatioasetelin palveluntarjoajia, kansainvälistymisasiantuntijoita sekä apua konsultin valintaan. businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/vienti-ja-kansainvalistyminen/expert-search/

3. Viennin aloittaminen

- Tee markkinakartoitus ja selvitä viennin viranomaisvaatimukset, esimerkiksi maa- tai laitoshyväksynnän tarve tai tilanne.
- Rekisteröidy tarvittaessa viejäksi Suomessa.
- Hanki mahdolliset kohdemaan vaatimat hyväksynät hyvissä ajoin.
- Myös kauttakulkumaiden vaatimukset on selvitettävä ja täytettävä.
- Suunnittele kohdemaassa tehtävät markkinointitoimenpiteet.
- Tee vienti-ilmoitus Tulliin.
- Ilmoita valvojallesi viennistä ja hanki tarvittavat vientitodistukset ajoissa! Eräkohtaista todistusta ei voi laatia jälkikäteen.
 - ✓ eläinlääkintötodistus – virkaeläinlääkäri
 - ✓ free sale -todistus – paikallinen valvontaviranomainen
 - ✓ kasvinterveystodistus – Ruokavirasto
 - ✓ luomuvientitodistus – Ruokavirasto
 - ✓ alkuperätodistus – kauppakamarit, Tulli tai viejä itse
 - ✓ analyysitodistus – sopiva laboratorio
- Lisätietoa: ruokavirasto.fi/vienti/viejalle

4. Viennin ylläpito ja kasvattaminen

- **Varaa resursseja** viennin ylläpitoon. Toimenpiteet riippuvat kohdemaasta ja vientituotteesta.
 - Esimerkiksi markkinointitoimenpiteet, asiakassuhteen ylläpito, raportointi, rekisteröintien uusimiset, kohdemaan auditoinnit
 - Seuraa kohdemaan vaatimuksia ja muokkaa toimintaasi tarvittaessa!
- Muuttunut **eläin- tai kasvitautitilanne** voi vaikuttaa vientiin. Käytössä olevien vientitodistusten vakuudet aina tarkastettava.
- **Ruokaketjun uutiskirje** kertoo uusista markkina-avauksista, tietoomme tulevista lainsäädäntömuutoksista, tapahtumista ja käynnissä olevista vientihankkeista. Tilaa uutiskirje sähköpostiisi: ruokavirasto.fi/uutiskirjeet.
- Kasvata vientiä ja **laajenna uusiin kohtemaihin** → aloita selvittelytyöt askeleiden alkupäästä.

Hyödynnä myös nämä!

- Ruoka-alan **tapahtumat**, mukana myös vienti: aitojamakuja.fi/events/.
Esimerkiksi:
 - Food from Finlandin, Ruokaviraston ja MTK:n yhteinen Euroja elintarvikeviennistä -seminaari Helsingissä 11.12.2019: businessfinland.fi/ajankohtaista/tapahtumat/food-from-finland/Eurojaelintarvikeviennistavientiseminaari/
 - Food from Finlandin ja Ruokaviraston elintarvikealan vientivalmennuspäivä Helsingissä ja streamissa 8.4.2020: ruokavirasto.fi/vienti/vientivalmennus
- Ruoka-alan **hankkeet**, mukana myös vientiin liittyvät (kannattaa ottaa yhteyttä oman alueen yhteyshenkilöön!): aitojamakuja.fi/hankkeet/.
Esimerkiksi:
 - Fennopromo Oy:n **Pienistä puroista suuria väyliä -elintarvikeviennin koulutushanke** ja Market Wise -hanke: marketwise.fi/; MTK:n RuoKasvu-hanke: mtk.fi/ruokasvu
- **Kehittämistehtäviä** opiskelijoille alkaviin vientikoulutuksiin?
 - Growcery-koulutusohjelma: growcery.fi/
 - Elintarvikeviennin osaaminen kasvuun: xamk.fi/eloa
- Apuja **viestintään** ja Suomesta kertomiseen:
 - Ruokafaktasivusto: luke.fi/ruokafakta
 - Promo-hankkeen nimisuojakuvat: aitojamakuja.fi/nimisuoja/
 - Ulkoministeriön maakuvapalvelut: toolbox.finland.fi/

Kuva: aitojamakuja.fi, kuvaaja Julia Kivelä

Suomalainen ruoka maailman parasta? Faktat käyttöön ja viemään!

- Vesi on puhdasta ja sitä on riittävästi
- Kasvinsuojeluaineiden käyttö on vähäistä
- Torjunta-ainejäämät ovat vähäisiä
- Kasvitautitilanne on hyvä
- Maaperässä on vähän raskasmetalleja
- Tuotantoeläinten hyvinvointi- ja terveystilanne on hyvä
- Eläinten tautitilanne on hyvä
- Kalatalous on entistä kestävämpi
- Antibioottien käyttö on vähäistä
- Mikrobilääkeresistenssin tilanne on Euroopan parhaita

Nostoja
www.luke.fi/ruokafakta-sivustolta

KIITOS

Saara Lönnroth

Ruokaviraston vientijaosto

vienti@ruokavirasto.fi

www.ruokavirasto.fi/vienti

[Verkkokurssi: viennin rakennuspalikat yrityksille](#)

Tilaa Ruokaketjun uutiskirje: ruokavirasto.fi/uutiskirjeet

Twitter: [@Export_team](#)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

